

המכללה האקדמית נתניה
בית הספר למשפטים

שאלון בחינה במשפט עברי
תשע"א, מועד ב

המרצה: ד"ר יוסי גרין

משך הבחינה: שלוש שעות. לא תינתן תוספת זמן.

יש לענות על כל השאלות.

יש להסתמך על המקורות. טיעונים ללא מראה מקומות כאילו לא נכתבו.

התשובות לא תעלינה על ארבעה עמודים.

מותר שימוש בכל חומר עזר.

יש לכתוב **בכתב ברור**. תשובה בכתב שאינו ניתן לקריאה תיפסל.

פליותינו של ראובן חדלן לפעול מזה כשנתיים והוא נזקק לטיפול דיאליזה. בהתחשב במצבו ובגילו המתקדם סיכוייו לשרוד ללא השתלת کلیה מוערכים בששה עד שמונה חדשים. נכדו שמעון, בן בתו שושנה, רופאה בהשכלתה, נשוי טרי נמצא מתאים לתרום کلیה. דא עקא, אמו ורעייתו מתנגדות בנימוק שטרם העמיד צאצאים ומי יודע אם התרומה לא תפגע בסיכוייו ללדת ילדים. שמעון עומד על דעתו לתרום. לפיכך, עותרות אמו ורעייתו לבית הדין הרבני בבקשה שיורה לשמעון להימנע מהתרומה.

א. מה תטען בשם שמעון (10 נקודות)?

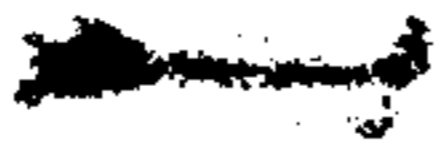
ב. 1. הנח/הניחי כי בית הדין דחה את הבקשה ושמעון החל בהכנות לניתוח עקירת השתל. אולם בשובו מבית החולים נחטף על ידי מחבלים הדורשים תמורת שחרורו כופר בסך 20 מליון יורו. ראובן, מעשרת עשירי הארץ מוכן לשלם את הכופר. אמו ורעייתו פונות שוב לבית דין בבקשה לאסור על ראובן לשלם את הכופר. מה סיכויי העתירה להתקבל (12 נקודות)?

2. האם תשתנה תשובתך אם שמעון בכיר בשירות הבטחון ותמורת שחרורו דורשים המחבלים לשחרר חמישה מחבריהם הכלואים למאסר עולם בגין רצח עשרות יהודים (12 נקודות)?

3. האם תשתנה תשובתך לשאלה 1 אם ראובן מבכירי הרבנים בישראל ועומד בראש ישיבה גבוהה (6 נקודות)?

ג. 1. הנח/הניחי כי ראובן נזקק לתרומת מח עצם ותוחלת חייו ללא התרומה מוערכת בשבועות ספורים. רחל נמצאה מתאימה *יחידה* מעשרים וחמישה אלף נבדקים. רחל, חוזרת בה מהסכמתה לתרום. כעבור שבועיים ראובן נפטר. שושנה מבקשת לתבוע את רחל על שגרמה למות אביה. מה סיכויי התביעה (12 נקודות)?

2. הנח/הניחי כי רחל מתנה את הסכמתה בתשלום של 50,000 ₪ עבור התרומה. ראובן מסכים אך מתנה את ביצוע התשלום במתן התרומה. רחל מסכימה. מח העצם מושתל.

- רחל מבקשת לקבל את התמורה. ראובן מסרב. רחל עותרת לבית הדין לחייב את ראובן לעמוד בהתחייבותו. האם לדעתך ייעתר בית הדין ויחייב את ראובן בתשלום (15 נקודות)?
- ד. הנח/הניחי כי שושנה נמצאה מתאימה לתרום כליה לאביה. אולם שושנה בחודש הרביעי להריונה. היא מתלבטת אם להפסיק את ההריון. אביה, אדם חרדי, מתנה את הסכמתו לקבל ממנה את הכליה רק אם הדין העברי מתיר זאת. מה לדעתך עמדת הדין העברי (20 נקודות)?
- ה. הנח/הניחי כי ניתוח ההשתלה בוצע, אך בשל מצבו הגופני הירוד ראובן איננו מתעורר מהניתוח. ראובן מחוסר הכרה, מונשם ומוזן מלאכותית. לאחר כחודש ימים משראובן איננו מתעורר מבקשת שושנה לנתקו ממכונת ההנשמה ומההזנה. הרופא המטפל מתנגד. היא מבקשת את חוות דעתך אם יש סיכוי כי בית דין רבני ייעתר לבקשה אם תוגש (13 נקודות)?

ב ה צ ל ה

